

იდენტობის გავლენა სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების საგარეო პოლიტიკაზე

ნინო კობახიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებისა და ხელოვნების პოლიტიკის მეცნიერების მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

პროგრამა: პოლიტიკის მეცნიერებები

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: სერგი კაპანაძე, დოქტორი, პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2018

„როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული და ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად“

ნინო კობახიძე

ხელმოწერა

26.01.2018

აბსტრაქტი

სამხრეთ კავკასიის სახელმწიფოებს - აზერბაიჯანს, საქართველოს და სომხეთს თანამედროვე იდენტობის ჩამოყალიბების პერიოდში ბევრი საერთო მოვლენა და გამოცილება აკავშირებთ. მათი საგარეო პოლიტიკის ჩამოყალიბებაც ერთდროულად, 1990-იან წლებში, დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ იწყება დაახლოებით ერთნაირ საწყის პირობებსა და გარემოში, თუმცა დღეს სამივე მათგანს განსხვავებული საგარეო პოლიტიკა და პრიორიტეტები აქვს.

ნაშრომი იკვლევს სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების - აზერბაიჯანის, საქართველოსა და სომხეთის პოლიტიკური განვითარების თანამედროვე ისტორიას და სოციალურ-კონსტრუქტივისტულ თეორიაზე დაყრდნობით ამტკიცებს, რომ აღნიშნული ქვეყნების საგარეო პოლიტიკის ჩამოყალიბებაში მნიშვნელოვანი როლი ითმამა მათმა იდენტობამ.

ნაშრომში აღწერილია და გაანალიზებულია მნიშვნელოვანი მოვლენები და გამოცდილება, რამაც გავლენა მოახდინა მათი იდენტობის დღევანდელი სახით ჩამოყალიბებაზე.

მეორე ნაწილი განიხილავს საგარეო პოლიტიკას დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ, აანალიზებს ყველაზე მნიშვნელოვან საგარეო პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებსა და გარემოებებს.

ბოლო ნაწილში კი შეჯამებულია იდენტობის როლი საგარეო პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებზე და ახნილია კონკრეტული გადაწყვეტილებები იდენტობის პოლიტიკის ჭრილში.

ნაშრომი ასკვნის, რომ სამხრეთ კავკასიის ქვეყნების საგარეო პოლიტიკის ფორმირებაში მნიშვნელოვანი როლი ჰქონდა მათ სახელმწიფო იდენტობას და სოციალური კონსტრუქტივიზმის მიდგომა, რომ საგარეო პოლიტიკის ჩამოყალიბებაში მნიშვნელოვანი როლი აქვს იმ ნორმებს, რწმენებსა და ღირებულებებს, რომლებიც ერის იდენტობას შეადგენს, მტკიცდება სამხრეთ კავკასიის სახელმწიფოების მაგალითზე.

საძიებო სიტყვები: სამხრეთ კავკასია, იდენტობა, იდენტობის გავლენა საქართველო, სომხეთი, აზერბაიჯანი, საგარეო პოლიტიკა.

Abstract

The South Caucasus states of Armenia, Azerbaijan and Georgia share many similar historical developments and experiences during formation of their modern identity. Defining their foreign policies at the beginning of 1990s also starts simultaneously after regaining independence in similar conditions and environment. However, nowadays all three countries have different foreign policy and priorities.

The study examines modern history of political development of the South Caucasus countries - Armenia, Azerbaijan and Georgia and based on social-constructivist theory, argues that identity played important role in defining the foreign policy of the mentioned countries.

The study describes important events and experience that influenced shaping of their modern identity.

The second part discusses the most important foreign policy decisions and conditions after regaining independence.

The last part summarizes the role of identity in taking foreign policy decisions and explains the specific decisions in terms of identity politics.

The study concludes that state identities of the countries of the South Caucasus played an important role in shaping their foreign policies and social-constructivist approach that the norms, beliefs and values that constitute the identity of the nation plays an important role in formation of foreign policy proves to be right at the example of South Caucasus states.

Keywords: South Caucasus, identity, influence of identity, Georgia, Armenia, Azerbaijan, Foreign policy.